

R1A1 - Διακρατική έκθεση

Αριθμός Έργου: 2021-1-DE02-KA220-ADU-000033587

Co-funded by
the European Union

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Πίνακας περιεχομένων

Εισαγωγή	2
I. Η κατάσταση των ηλικιωμένων στις χώρες των εταίρων	2
Α. Το εθνικό πλαίσιο σύμφωνα με την ενεργό γήρανση	2
II. Πρωτοβουλίες και ευκαιρίες για ηλικιωμένους	4
Α. Εκπαίδευση στις ΤΠΕ για ηλικιωμένους	4
Β. Μερικά παραδείγματα ευρωπαϊκών έργων	5
III. Έξυπνα σπίτια, το ενδιαφέρον τους.	8
Α. Ενδιαφέρον του Έξυπνου σπιτιού για ηλικιωμένους και ενδιαφέρον σχετικά με το covid-19	8
Β. Λύσεις που υπάρχουν όσον αφορά τα συνδεδεμένα σπίτια	11
IV. Προσεγγίσεις DIY για ηλικιωμένους (στο πλαίσιο των ΤΠΕ και του IoT)	15
Α. Ενδιαφέρον των ηλικιωμένων για τις προσφορές DIY γενικά.	15
Β. Ενδιαφέρον των ηλικιωμένων για DIY στην περιοχή SmartHome	17
V. Διαγενεακή συνεργασία: εφικτή ή εμπόδιο;	18
Αναφορές	19

Εισαγωγή

Το παρόν έγγραφο είναι ένας οδηγός που βοηθά στη συγκέντρωση και σύγκριση των ερευνών από κάθε χώρα-εταίρο του έργου. Θα πρέπει να ακολουθήσετε την παρακάτω δομή και να γράψετε παραγράφους για να απαντήσετε στις διάφορες ερωτήσεις. Οι ερωτήσεις αυτές υπάρχουν για να σας καθοδηγήσουν και να σας βοηθήσουν να απαντήσετε με τον σωστό τρόπο. Στόχος είναι να σας επιτρέψουν να μοιραστείτε τις καλές πρακτικές που εργάζεστε ή γνωρίζετε σχετικά με το θέμα μας για τα έξυπνα σπίτια με τις κατάλληλες αναφορές. Μη διστάσετε να προσθέσετε πίνακες, σχήματα και εικόνες.

Μη διστάσετε να κάνετε προτάσεις για τον παρόντα οδηγό ή να προσθέσετε πληροφορίες που θεωρείτε σχετικές με τη δική σας έκθεση.

I. Η κατάσταση των ηλικιωμένων στις χώρες των εταίρων

Σε αυτό το μέρος, το καθήκον είναι να δοθεί μια επισκόπηση της κατάστασης των ηλικιωμένων πολιτών στο εθνικό πλαίσιο μέσω αριθμητικών στοιχείων. Αυτό θα δείξει το μερίδιο των ενεργών ηλικιωμένων καθώς και το μέσο επίπεδο των ηλικιωμένων όσον αφορά τις ΤΠΕ.

A. Το εθνικό πλαίσιο σύμφωνα με την ενεργό γήρανση

Με τη γήρανση της κοινωνίας, η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να προβεί σε αλλαγές και να προσαρμοστεί στις νέες προκλήσεις, προκειμένου να προσφέρει έναν υγιή και ενεργό τρόπο ζωής σε όλους τους ηλικιωμένους πολίτες. Η πρόβλεψη για το 2050 μεταξύ των χωρών των εταίρων είναι περίπου 29% των ατόμων άνω των 65 ετών. Αυτό μπορεί να εξηγηθεί από τη γήρανση της γενιάς των baby boomers, που γεννήθηκαν τη δεκαετία του 1960 και φτάνουν τώρα στην ηλικία συνταξιοδότησης. Ο δεύτερος παράγοντας της γήρανσης του πληθυσμού είναι η αύξηση του προσδόκιμου ζωής σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες σε συνδυασμό με τη μείωση των ποσοστών γεννήσεων.

Δημογραφική κατάσταση στις χώρες των εταίρων:

Βουλγαρία: Τα άτομα άνω των 65 ετών αποτελούσαν το 17,4% του συνολικού πληθυσμού το 2010 και το 21,3% του συνολικού πληθυσμού το 2018. Προβλέπεται ότι τα άτομα άνω των 65 ετών θα αποτελούν το 32,7% του συνολικού πληθυσμού της Βουλγαρίας το 2060.

Γερμανία: Τα άτομα άνω των 60 ετών αποτελούν σήμερα το ¼ του συνολικού πληθυσμού και το 2020 θα είναι ήδη το 29% του πληθυσμού. Τα άτομα άνω των 65 ετών θα είναι το 22% του πληθυσμού το 2020. Προβλέπεται ότι το 2050 στη Γερμανία το ⅓ του πληθυσμού θα είναι άνω των 60 ετών.

Αυστρία: Τα άτομα άνω των 65 ετών ήταν το 19,5% του πληθυσμού το 2017. Προς το παρόν δεν δίνονται προβλέψεις, ακόμη και αν ο αριθμός των ηλικιωμένων πολιτών αναμένεται να αυξηθεί στο συνολικό πληθυσμό.

Ολλανδία: Οι άνω των 65 ετών ήταν το 16% του πληθυσμού το 2013. Η πρόβλεψη είναι ότι το 2035 το 26% του πληθυσμού στις Κάτω Χώρες θα είναι άνω των 65 ετών.

Ιρλανδία: Οι άνθρωποι άνω των 65 ετών ήταν το 13,38% του πληθυσμού το 2016. Προβλέπεται ότι το 2041 το 25% του πληθυσμού θα είναι άνω των 60 ετών.

Γαλλία: Τα άτομα άνω των 65 ετών ήταν το 19,6% του πληθυσμού το 2021. Η πρόβλεψη είναι ότι αυτό το τμήμα του πληθυσμού θα αποτελεί το 29% του συνολικού πληθυσμού το 2070.

Με διαφορετικά δεδομένα που συλλέγονται σε όλες τις χώρες εταίρους, μπορούμε να αναμένουμε ότι τα άτομα άνω των 60 ετών θα καταλαμβάνουν κατά μέσο όρο περισσότερο από το ένα τέταρτο του πληθυσμού στις χώρες εταίρους μέχρι το 2050. Αυτή η πραγματικότητα θα διαμορφώσει τον τρόπο με τον οποίο οι κοινωνίες οργανώνουν την εργασία αλλά και τη στέγαση, καθώς ο πληθυσμός γερνάει.

Κατάσταση διαβίωσης των ηλικιωμένων στις χώρες εταίρους:

Οι ηλικιωμένοι πολίτες έχουν διαφορετικές καταστάσεις διαβίωσης, με μεγάλες διαφορές μεταξύ των πιο αγροτικών και των πιο αστικών περιοχών, αλλά και μεταξύ των διαφόρων χωρών της Ευρώπης. Στο

Οι ηλικιωμένοι είναι πιο επιρρεπείς στο να ζουν μόνοι τους όσο μεγαλώνουν. Στη Γερμανία, κάθε τρίτο άτομο που θα ζει μόνο του το 2020 θα είναι άνω των 65 ετών και στη Γαλλία, όπου το 30% των ατόμων άνω των 60 ετών ζει μόνο του. Η ίδια κατάσταση παρατηρείται και στην Αυστρία.

Εκτός από το ότι ζουν μόνοι, οι ηλικιωμένοι κινδυνεύουν από κοινωνικό αποκλεισμό σε όλες σχεδόν τις χώρες εταίρους, αλλά και από φτώχεια, όπως στην Ιρλανδία, όπου αφορά το 11,4% των ατόμων άνω των 65 ετών. Στην Ελλάδα το 2022, το 19,4% των ηλικιωμένων άνω των 65 ετών κινδυνεύει από φτώχεια ή κοινωνικό αποκλεισμό. Στη Γαλλία, το ποσοστό φτώχειας είναι περίπου 8,7% του πληθυσμού άνω των 65 ετών, ενώ στην Αυστρία, πολλοί ηλικιωμένοι ζουν στο όριο της φτώχειας και είναι κοινωνικά απομονωμένοι, ιδίως οι ανύπαντρες γυναίκες. Λόγω αυτής της κατάστασης, παρατηρείται αύξηση του αριθμού των ηλικιωμένων άνω των 65 ετών που εργάζονται στις χώρες αυτές, με την Ελλάδα να αναφέρει ότι το 2022 το 38,7% του ενεργού πληθυσμού θα είναι ηλικιωμένοι.

Παρ' όλα αυτά, οι ηλικιωμένοι είναι πρόθυμοι να παραμείνουν στο σπίτι όσο το δυνατόν περισσότερο, και ήδη το πετυχαίνουν αυτό. Στις Κάτω Χώρες, το 80% του πληθυσμού άνω των 80 ετών ζει στο σπίτι, με την κυβέρνηση να έχει ως στόχο την αύξηση της

αυτονομίας και της ποιότητας ζωής στο σπίτι, χάρη στο ολλανδικό εθνικό πρόγραμμα φροντίδας ηλικιωμένων που ξεκίνησε μεταξύ 2008 και 2011.

Σε γενικές γραμμές, όλες οι χώρες εταίροι στοχεύουν στην καλύτερη ενσωμάτωση θεμάτων που αφορούν τους ηλικιωμένους στις δημόσιες πολιτικές τους. Όλες οι κυβερνήσεις αναγνωρίζουν τους ηλικιωμένους πολίτες ως πολύτιμο κομμάτι της κοινωνίας και οι περισσότερες χώρες διαθέτουν διαφορετικά προγράμματα για να απαντήσουν στις συγκεκριμένες ανάγκες αυτού του τμήματος του πληθυσμού.

B. Το επίπεδο των δεξιοτήτων ΤΠΕ μεταξύ των ηλικιωμένων

Ακολουθούν ορισμένες κατευθυντήριες γραμμές για τη συγγραφή αυτής της ενότητας, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε αυτές τις ερωτήσεις για να καθοδηγήσετε τη συγγραφή σας.

Σύμφωνα με έρευνες, ποιο ποσοστό των ηλικιωμένων πολιτών χρησιμοποιεί συνδεδεμένα εργαλεία (συνδεδεμένο ρολόι, smartphone, tablet...); Γνωρίζουν τα εργαλεία αυτά; Πόσοι έχουν ηλεκτρονικό υπολογιστή; Ποια είναι η χρήση του διαδικτύου (ηλεκτρονικά μηνύματα, πληροφορίες, ανάγνωση, τράπεζα...); Αισθάνονται άνετα ή μπερδεμένοι; Πιστεύουν ότι είναι πολύ αργά ψηφιακά για να προσπαθήσουν;

Γενικά, υπάρχει αυξημένο ενδιαφέρον των ηλικιωμένων για τις ΤΠΕ και τον ψηφιακό κόσμο. Η τάση αυτή έχει επιταχυνθεί από το Covid-19 και την ψηφιοποίηση πολλών δημόσιων και ιδιωτικών υπηρεσιών. Οι ηλικιωμένοι εξακολουθούν να μένουν πίσω στις εθνικές πολιτικές και συχνά δεν διαθέτουν τις απαραίτητες δεξιότητες ΤΠΕ για να θεωρηθούν ψηφιακά ενταγμένοι. Παρ' όλα αυτά, όσοι χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο και τις έξυπνες συσκευές διαφοροποιούν τις χρήσεις τους. Χρησιμοποιούνται περισσότερες συσκευές, όπως συνδεδεμένα βραχιόλια, έξυπνα τηλέφωνα, ταμπλέτες κ.λπ. που αποτελούν μια καλή ένδειξη ότι οι έξυπνες οικιακές συσκευές είναι έτοιμες να ενσωματωθούν στη ζωή των πιο ψηφιακά συνδεδεμένων ηλικιωμένων.

II. Πρωτοβουλίες και ευκαιρίες για ηλικιωμένους

Σε αυτή την ενότητα, σας ζητείται να παρουσιάσετε τα μέσα που γνωρίζετε για την παροχή κατάρτισης στις ΤΠΕ στους ηλικιωμένους και να παρουσιάσετε εν συντομία ένα ή περισσότερα έργα (π.χ. έργο Erasmus) που έχουν δημιουργηθεί για να βοηθήσουν τους όψιμους ψηφιακούς.

A. Εκπαίδευση στις ΤΠΕ για ηλικιωμένους

Ακολουθούν ορισμένες συμβουλές για τη συγγραφή αυτής της ενότητας, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε αυτές τις ερωτήσεις για να καθοδηγήσετε τη συγγραφή σας.

Γνωρίζετε οργανισμούς που προσφέρουν μαθήματα ΤΠΕ για ηλικιωμένους; Προσφέρετε εκπαίδευση; Ποιοι οργανισμοί; Τι είδους εκπαίδευση; Τι είδους δραστηριότητες; Σε ποια τιμή; Πολλοί ηλικιωμένοι παρακολουθούν αυτές τις εκπαιδεύσεις; Αποδίδει;

Στις χώρες-εταίρους, ορισμένα δημόσια και ιδιωτικά μαθήματα είναι διαθέσιμα για τους ηλικιωμένους ώστε να αναπτύξουν τις δεξιότητές τους στις ΤΠΕ και να αποκτήσουν μεγαλύτερη ψηφιακή παιδεία. Υπάρχει κυρίως η δυνατότητα πρόσβασης σε δωρεάν επιλογές. Οι πρωτοβουλίες αυτές αναπτύσσονται συχνά σε τοπικό επίπεδο, μέσω ενώσεων που εργάζονται για το γενικό συμφέρον και την πρόσβαση στο Διαδίκτυο.

Η ζήτηση για μαθήματα κατάρτισης στις ΤΠΕ είναι πολύ μεγάλη σε ορισμένες χώρες, όπως η Γαλλία, η Ιρλανδία και η Ολλανδία. Σε όλες τις χώρες-εταίρους, η αύξηση της χρήσης και της κατανόησης των υπολογιστών θεωρείται θετική για τους ηλικιωμένους όταν ξεπερνούν το φόβο τους για το Διαδίκτυο. Πράγματι, τους βοηθά να ξεπεράσουν τη μοναξιά και τους επιτρέπει να προσαρμοστούν στους περιορισμούς του Covid-19, ώστε να διατηρήσουν τη σύνδεσή τους με τους συγγενείς τους, αλλά και με πολιτιστικές και κοινωνικές ασχολίες.

Τα μαθήματα ΤΠΕ που παρέχονται στις χώρες των εταίρων έχουν τη μορφή εκπαιδεύσεων και εργαστηρίων που προσφέρουν εξατομικευμένη υποστήριξη. Τα περισσότερα είναι σχεδιασμένα ανά επίπεδο και έχουν σχεδιαστεί για να απαντούν στις ερωτήσεις και τις ειδικές απαιτήσεις των χρηστών. Στην Ιρλανδία, η ιδιωτική εταιρεία Vodafone σε συνεργασία με τη φιланθρωπική οργάνωση Alone and Active Retirement Ireland, παρέχουν ένα πενταετές πρόγραμμα κατάρτισης σε ψηφιακές δεξιότητες με την ονομασία "Hi Digital" που απευθύνεται σε άτομα άνω των 65 ετών. Το πρόγραμμα αυτό μπορεί να ολοκληρωθεί διαδικτυακά ή πρόσωπο με πρόσωπο με εθελοντές. Στη Γερμανία, 900 κέντρα εκπαίδευσης ενηλίκων προσφέρουν περίπου 700 000 εκδηλώσεις ετησίως, όπως μαθήματα, διαλέξεις, εκπαιδευτικά ταξίδια κ.λπ. σχετικά με τις ΤΠΕ και τους ηλικιωμένους, και υποστηρίζονται από τις τοπικές κυβερνήσεις και τους τοπικούς δήμους. Στις Κάτω Χώρες, το πρόγραμμα NL Leert Door (Συνεχιζόμενη εκπαίδευση στις Κάτω Χώρες) παρέχει δωρεάν κατάρτιση σε άτομα που επιθυμούν να αυξήσουν τις γνώσεις τους στις ΤΠΕ. Η κατάρτιση αυτή παρέχεται διαδικτυακά από διάφορα εκπαιδευτικά ιδρύματα και οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να επιλέξουν με βάση την κατάρτιση που επιθυμούν να παρακολουθήσουν.

B. Μερικά παραδείγματα ευρωπαϊκών έργων

Έχετε εργαστεί σε ευρωπαϊκά προγράμματα που εστιάζουν στην εκπαίδευση ηλικιωμένων στις ΤΠΕ ή γνωρίζετε κάποια προγράμματα; Μπορείτε να παρουσιάσετε εν συντομία ένα ή περισσότερα έργα και τι έχουν επιτύχει.

Οι εταίροι αυτής της κοινοπραξίας συμμετείχαν σε διάφορα ευρωπαϊκά χρηματοδοτούμενα έργα που αφορούσαν την εκπαίδευση ηλικιωμένων στις ΤΠΕ. Παρακάτω μπορείτε να βρείτε μερικά παραδείγματα αυτών των έργων:

- Το Silver Code είναι ένα πρόγραμμα στο οποίο ηλικιωμένα άτομα εκπαιδεύτηκαν στα βασικά του προγραμματισμού, ώστε να κατανοήσουν καλύτερα τις ψηφιακές συσκευές τους.
- Το πρόσφατα ολοκληρωμένο πρόγραμμα Erasmus της ΕΕ "SmartYourHome: πώς να κάνουμε τα σπίτια των ηλικιωμένων πιο έξυπνα" έριξε φως στη σχέση μεταξύ των ηλικιωμένων και των δεξιοτήτων ΤΠΕ, ιδίως της τεχνολογίας έξυπνων σπιτιών, στην Ιρλανδία, τη Γερμανία, την Ιταλία, τη Ρουμανία και την Ισπανία. Όσον αφορά τα μεθοδολογικά βήματα- πρώτα, κάθε χώρα εταίρος διεξήγαγε μια έρευνα - συνολικά 5 έρευνες με 176 συμμετέχοντες: Ιρλανδία (n=20), Γερμανία (n=24), Ιταλία (n=29), Ισπανία (n=80) και Ρουμανία (n=23). Στη συνέχεια, κάθε χώρα εταίρος πραγματοποίησε μια ομάδα εστίασης: συνολικά 5 ομάδες εστίασης με 39 συμμετέχοντες: Ιρλανδία (n=11), Γερμανία (n=7) Ιταλία (n=9), Ισπανία (n=8), Ρουμανία (n=4). Λαμβάνοντας υπόψη και τις δύο ερευνητικές μεθόδους που χρησιμοποιήθηκαν, συνολικά 215 ηλικιωμένοι ενήλικες συμμετείχαν στη μελέτη (για λεπτομερέστερη μεθοδολογία, βλ. Salomão Filho et al., 2021).
- Το έργο διερεύνησε τις προοπτικές των ηλικιωμένων ενηλίκων σχετικά με τα έξυπνα σπίτια, εστιάζοντας στις τρέχουσες γνώσεις των συμμετεχόντων σχετικά με την τεχνολογία των έξυπνων σπιτιών, καθώς και στα φανταστικά οφέλη και τις ανησυχίες που προκύπτουν από τη χρήση της τεχνολογίας. Επιπλέον, εξετάστηκαν οι προοπτικές των ηλικιωμένων ενηλίκων σχετικά με την εκμάθηση της τεχνολογίας έξυπνων σπιτιών, όπως οι μαθησιακές τους προτιμήσεις και το ποσό του εβδομαδιαίου χρόνου που θα επένδυε κανείς στην εκμάθηση της τεχνολογίας έξυπνων σπιτιών. Το κύριο αποτέλεσμα του έργου ήταν ο σχεδιασμός ενός διαδικτυακού μαθήματος για την έξυπνη οικιακή τεχνολογία προσαρμοσμένου για ηλικιωμένους, αυξάνοντας έτσι την ψηφιακή ένταξη. Από τον Μάρτιο έως τον Ιούνιο του 2021, τα μέλη του έργου SYH του Dublin City University πραγματοποίησαν μια σειρά από τέσσερις ομάδες εστίασης διάρκειας μίας ώρας καθ' όλη τη διάρκεια του μαθήματος SYH, προκειμένου να καταγράψουν την εμπειρία των συμμετεχόντων, προσφέροντάς τους υποστήριξη, εάν ήταν απαραίτητο.
- Οι 13 εταίροι του έργου Trapeze του Ορίζοντα 2020 εργάζονται για την παροχή των κατάλληλων εργαλείων και κατευθυντήριων γραμμών για την επιβολή της βούλησης των πολιτών και τη μετατροπή της καταπολέμησης της κατάχρησης δεδομένων και του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο σε κοινή προσπάθεια. Το Trapeze συγκεντρώνει πολυετή έρευνα που χρηματοδοτείται από την ΕΕ στον τομέα της ασφάλειας και της προστασίας της ιδιωτικής ζωής, καθώς και ιδιόκτητες λύσεις και τεχνογνωσία σε εμπορεύσιμες καινοτομίες.

Μεταξύ των καθηκόντων του έργου είναι η δημιουργία μιας ψηφιακής πλατφόρμας για διαδικτυακή αυτοεκπαίδευση στα ακόλουθα θέματα διαδικτυακής ασφάλειας: ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, κωδικοί πρόσβασης, προστασία της ιδιωτικής ζωής, RGPD...

Οι στόχοι είναι οι εξής:

- Ενδυνάμωση των πολιτών και οικοδόμηση μιας πιο αξιόπιστης οικονομίας δεδομένων με την αξιοποίηση υφιστάμενων και αναδυόμενων τεχνολογιών για την αποκέντρωση, τον έλεγχο και την επεξεργασία δεδομένων,

- να ευαισθητοποιήσει τους πολίτες σχετικά με τους κινδύνους που συνδέονται με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και τις απειλές στον κυβερνοχώρο, δημιουργώντας ένα ενιαίο κέντρο πληροφόρησης και κατάρτισης

Για περισσότερες πληροφορίες: <https://trapeze-project.eu/>

- Senior+: Δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού και εμπλοκή των κοινοτήτων για την ενίσχυση των επιχειρηματικών ευκαιριών για ανέργους άνω των 55 ετών μέσω της επιχειρηματικότητας.
- SenGuide - Επιτυχής ανάπτυξη διαδικτυακών εκπαιδεύσεων υψηλής ποιότητας για ηλικιωμένους ενήλικες

Το SenGuide είναι το διάδοχο έργο του έργου GrandExpertS του προγράμματος Erasmus+. Το ενδιαφέρον και η επιθυμία των ηλικιωμένων άνω των 55 ετών να συμμετάσχουν σε διαδικτυακές ευκαιρίες συνεχιζόμενης εκπαίδευσης παραμένει πολύ υψηλό - ιδίως μεταξύ εκείνων που δεν μπορούν να παρακολουθήσουν εκδηλώσεις πρόσωπο με πρόσωπο λόγω περιορισμών κινητικότητας, οικογενειακών υποχρεώσεων ή αγροτικής κατοικίας. Επιπλέον, η πανδημία Corona κατέδειξε έντονα τη σημασία της συμμετοχής στο διαδίκτυο. Για το λόγο αυτό και τις εμπειρίες από το προηγούμενο έργο, ακολουθούμε μια συμμετοχική προσέγγιση στο SenGuide και πραγματοποιούμε ορισμένες αλλαγές και δοκιμές όσον αφορά το σύστημα διαχείρισης μάθησης και τις μαθησιακές ενότητες, προκειμένου να δώσουμε στους ηλικιωμένους την ευκαιρία να συνεχίσουν την εκπαίδευσή τους και να μοιραστούν τις γνώσεις και τις δεξιότητές τους στο διαδίκτυο. <https://senguide.ili.eu/>

III. Έξυπνα σπίτια, το ενδιαφέρον τους.

Με βάση όσα γράψατε παραπάνω, μπορείτε να προσπαθήσετε να συμπεράνετε τι μπορούν να κάνουν οι λύσεις Έξυπνου σπιτιού για τους ηλικιωμένους γενικά, καθώς και για το Covid-19. Στη συνέχεια, μπορείτε να παρουσιάσετε λύσεις που ήδη υπάρχουν.

A. Ενδιαφέρον του Έξυπνου σπιτιού για ηλικιωμένους και ενδιαφέρον σχετικά με το covid-19

Μελέτες σε διάφορες χώρες δείχνουν ότι οι ηλικιωμένοι ζουν συχνά μόνοι τους, ιδίως όταν χηλεύουν. Στην ηλικία των 95 ετών, το 42% των γυναικών στη Γαλλία και το 27% των ανδρών ζουν σε ιδρύματα, έναντι 5% και 4% αντίστοιχα στην ηλικία των 80 ετών.

Το 28% των γυναικών ζουν μόνες τους στα 65 και το 55% στα 85. Για τους άνδρες το ποσοστό κυμαίνεται από 18 έως 25%. Καθώς οι άνθρωποι αυτοί προτιμούν να ζουν στο σπίτι παρά σε ίδρυμα, το 67% από αυτούς δηλώνουν έτοιμοι να εγκαταστήσουν λύσεις συνδεδεμένου σπιτιού για να μπορέσουν να μείνουν περισσότερο στο σπίτι.

Σε όλη την Ευρώπη, η κρίση του Covid-19 έδειξε τη μοναξιά που μπορεί να επηρεάσει τους ηλικιωμένους που ζουν μόνοι τους και τους περιορισμούς που επιβάλλει η υγεία τους στη μοναχική διαβίωση. Αντίθετα, αυτή η κρίση υγείας συνέβαλε επίσης στο να έρθουν στο προσκήνιο οι λύσεις για τα έξυπνα σπίτια.

Οι λύσεις αυτές γίνονται δημοφιλείς στην Ολλανδία, για παράδειγμα, η οποία προηγείται των άλλων ευρωπαϊκών χωρών στον τομέα αυτό, ενώ η κυβέρνηση ενθαρρύνει τις στρατηγικές ψηφιοποίησης.

Μεταξύ των λύσεων που παρέχουν τα Έξυπνα Σπίτια, δύο έχουν τραβήξει την προσοχή των ηλικιωμένων σύμφωνα με μια ιρλανδική μελέτη. Αυτές είναι η ασφάλεια και η εξοικονόμηση κόστους. Πράγματι, οι λύσεις Smart Home επιτρέπουν την εγκατάσταση συστημάτων παρακολούθησης, καμερών, ανιχνευτών κίνησης καθώς και συσκευών που στοχεύουν στην εξοικονόμηση διαφόρων πηγών ενέργειας περιορίζοντάς τες στην απαραίτητη χρήση τους. Τα στοιχεία της μελέτης αυτής συναντώνται και σε άλλες χώρες, όπως η Ολλανδία, η Γαλλία και η Ελλάδα. Επιπλέον, τίθεται και το ζήτημα της υγείας. Τα έξυπνα σπίτια φαίνεται να είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν και αυτό το ζήτημα, με τη βοήθεια ανιχνευτών πτώσης ή συσκευών προειδοποίησης, για παράδειγμα. Γενικότερα, οι λύσεις IoT αναφέρονται ευρέως για θέματα υγείας (ιατρικές εφαρμογές) ή ως μέσο καταπολέμησης της απομόνωσης των ηλικιωμένων.

Στη Γερμανία, το 2017, το 40,7% των ηλικιωμένων 50-59 ετών και το 35,4% των ηλικιωμένων 60-69 ετών δήλωσαν ότι ενδιαφέρονται για το έξυπνο σπίτι.

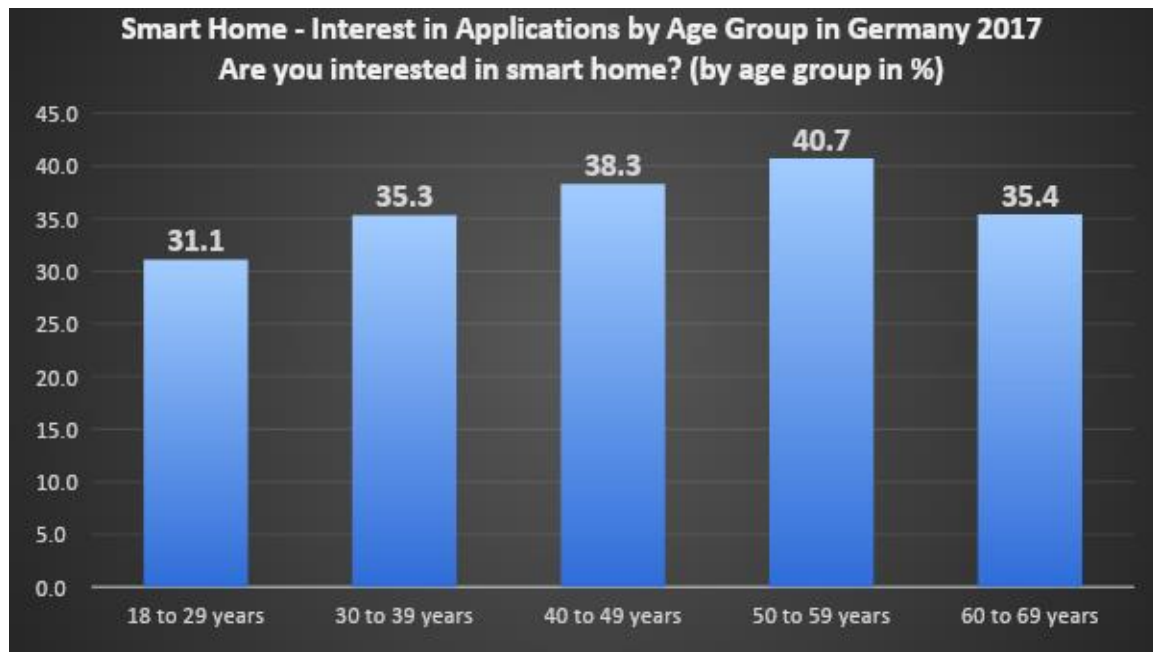
Στην ερώτηση ποια συσκευή στο σπίτι σας μπορεί να ελεγχθεί μέσω του διαδικτύου οι ερωτηθέντες απάντησαν:

- Κάμερες για το 11% των ατόμων ηλικίας 18-59 ετών.

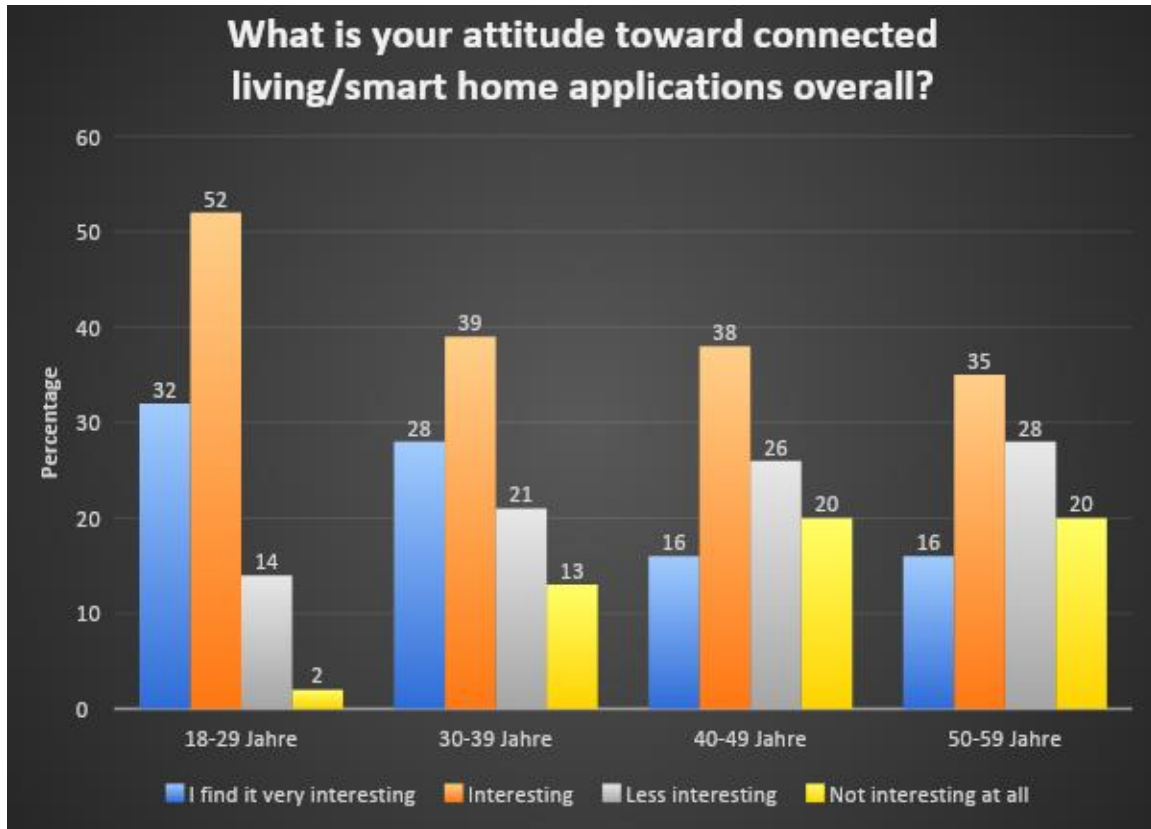
- Το 25% των ερωτηθέντων διαθέτει ηχεία ελεγχόμενα από το διαδίκτυο.
- Το 18% των ερωτηθέντων δεν ελέγχει καμία συσκευή.
- 53% ελέγχουν ήδη την τηλεόρασή τους μέσω διαδικτύου

Επομένως, τα έξυπνα σπίτια και τα IoT αρχίζουν να γίνονται δημοφιλή σε χώρες όπως η Γαλλία, η Αυστρία και οι Κάτω Χώρες, αλλά όχι τόσο πολύ στη Γερμανία ή τη Βουλγαρία.

Ένας από τους κύριους λόγους γι' αυτό, πέρα από την έλλειψη πληροφοριών σχετικά με το θέμα, είναι η έλλειψη δεξιοτήτων και η έλλειψη εμπιστοσύνης σε αυτές τις ψηφιακές δεξιότητες μεταξύ των ηλικιωμένων πολιτών. Δεν αισθάνονται αρκετά ικανοί ώστε να ενδιαφερθούν για τα θέματα αυτά. Θεωρούν επίσης ότι οι συσκευές αυτές είναι πολύ ακριβές γι' αυτούς και ανησυχούν για θέματα προστασίας δεδομένων. Στη Βουλγαρία, για παράδειγμα, οι έξυπνες οικιακές λύσεις δεν ενθαρρύνονται ιδιαίτερα από τις εθνικές στρατηγικές. Γίνεται όλο και πιο καθησυχαστικό να επιμείνουμε στις "παλιές καλές" λύσεις.

Πηγή: © Statista 2022, Λεπτομέρειες: Γερμανία- 06/02/2017 έως 06/09/2017- 1.021 ερωτηθέντες- 18-69 ετών- ερωτηθέντες που κατοικούν στη Γερμανία- διαδικτυακή έρευνα.

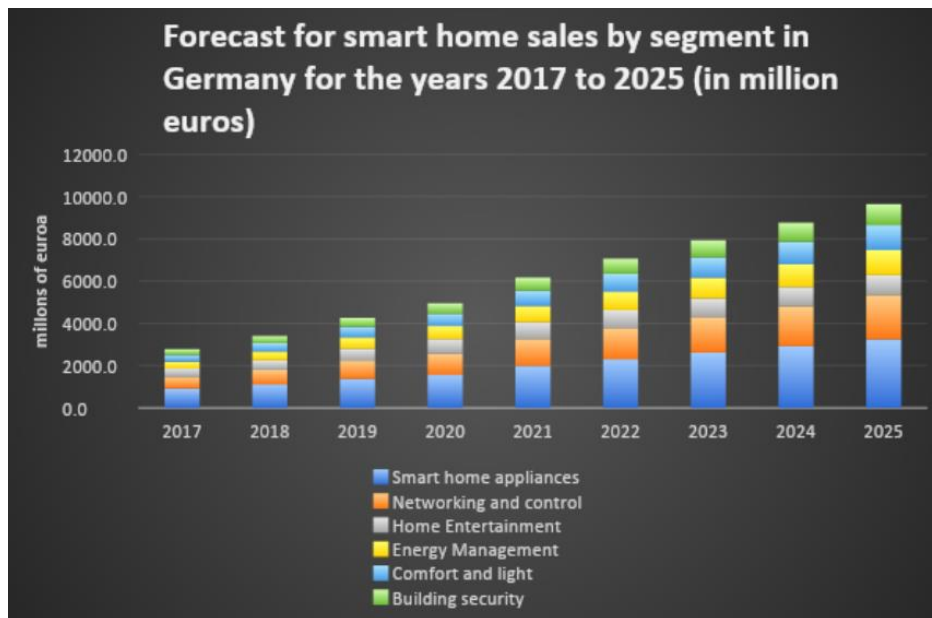
Πηγή: © Statista 2022, Λεπτομέρειες: Γερμανία, Αύγουστος 2016, 1008 ερωτηθέντες, 18 - 59 ετών

Όπως δείχνουν αυτά τα γραφήματα, οι ηλικιωμένοι πολίτες στη Γερμανία εξακολουθούν να ενδιαφέρονται λιγότερο για τις λύσεις Smart Homes.

Ωστόσο, σε όλες τις χώρες που καλύπτονται από την έρευνά μας, παρατηρείται αύξηση του ενδιαφέροντος και της εγκατάστασης έξυπνων κατοικιών μεταξύ του γενικού πληθυσμού, εν μέρει λόγω της κρίσης της συγκατοίκησης-19 η οποία οδήγησε τους ανθρώπους να μένουν συχνότερα στο σπίτι.

Γενικότερα, ο οικιακός αυτοματισμός σημείωσε αύξηση 50% σε ετήσια βάση στην Ιρλανδία (σύμφωνα με τον προμηθευτή ενέργειας).

- Το 19% των Ιρλανδών χρηστών του διαδικτύου χρησιμοποιούν εικονικό βοηθό μέσω ηχείου ή εφαρμογής
- 15% χρησιμοποιούν έξυπνες ενεργειακές συσκευές (φώτα, πρίζες, θέρμανση)
- 14% χρησιμοποιούν έξυπνες συσκευές ασφαλείας (κάμερα, ανιχνευτής καπνού, έξυπνη κλειδαριά...)
- 4% έχουν συνδεδεμένες οικιακές συσκευές (έξυπνος φούρνος ή ψυγείο, ρομποτική ηλεκτρική σκούπα...)

Πηγή: © Statista 2022, Λεπτομέρειες: Γερμανία, 2021

B. Λύσεις που υπάρχουν όσον αφορά τα συνδεδεμένα σπίτια

Όπως φάνηκε στην προηγούμενη ενότητα, ο τομέας των έξυπνων κατοικιών γίνεται δημοφιλής σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες. Η εμπειρία του Covid-19 έχει επιταχύνει σημαντικά αυτή τη διάδοση. Έτσι, πολλές εταιρείες έχουν αναπτύχθει στον τομέα αυτό και έχουν αυξήσει την παραγωγή και τις πωλήσεις τους.

Οι μελέτες που πραγματοποιήθηκαν στη Γερμανία (προηγούμενο γράφημα) δείχνουν τη σημασία του χρηματοπιστωτικού τομέα των Έξυπνων Σπιτιών μέχρι το 2025.

Σύμφωνα με τις προοπτικές της ψηφιακής αγοράς, τα έσοδα του τμήματος "Έξυπνες οικιακές συσκευές" στη Γερμανία θα είναι περίπου 3.249,7 εκατομμύρια ευρώ το 2025.

Συνοπτικά, τα στατιστικά στοιχεία καταδεικνύουν την εντυπωσιακή ανάπτυξη των έξυπνων οικιακών συσκευών. Πράγματι, η Digital Market Outlook προβλέπει ότι ο τομέας αυτός θα υπερτριπλασιαστεί μεταξύ 2017 και 2025. Ωστόσο, δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι, σύμφωνα με το παραπάνω γράφημα, και άλλα τμήματα θα μπορούσαν επίσης να γίνουν πολύ σημαντικά. Στον τομέα της δικτύωσης και του ελέγχου, οι πωλήσεις μπορεί ακόμη και να τετραπλασιαστούν. Η τάση για τριπλάσια έως τετραπλάσια αύξηση μπορεί επίσης να παρατηρηθεί στους τομείς της οικιακής ψυχαγωγίας, της διαχείρισης ενέργειας, της άνεσης και του φωτισμού και της ασφάλειας κτιρίων.

Αρκετοί φορείς στη Γαλλία (ιδιωτικός τομέας) αναπτύσσουν έξυπνα σπίτια, πολλοί από αυτούς είναι διεθνείς εταιρείες που επενδύουν στη γαλλική αγορά. Υπάρχουν γαλλικές όπως η Félicie Smart Home που υπόσχεται να βοηθήσει τους ηλικιωμένους να

διατηρήσουν την ανεξαρτησία τους, ενώ παράλληλα να είναι ασφαλείς στο σπίτι τους. Κάθε σπίτι της Félicie είναι συνδεδεμένο για να επιτρέπει στον ένοικο να ελέγχει τη θέρμανση και τα ρολά του σπιτιού μέσω ενός κουτιού αφής. Κάθε σπίτι είναι επίσης εξοπλισμένο με ανιχνευτές πτώσης και καπνού. Η ενεργοποίησή τους ενεργοποιεί μια ειδοποίηση στο κέντρο βοήθειας 24/7 με έδρα τη Γαλλία, το οποίο στελεχώνεται από συμβούλους που έχουν ως κύριο καθήκον να ενημερώνουν το καταλληλότερο άτομο, είτε έναν συγγενή είτε τις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης κ.λπ. ανάλογα με την κατάσταση τη στιγμή της ειδοποίησης.

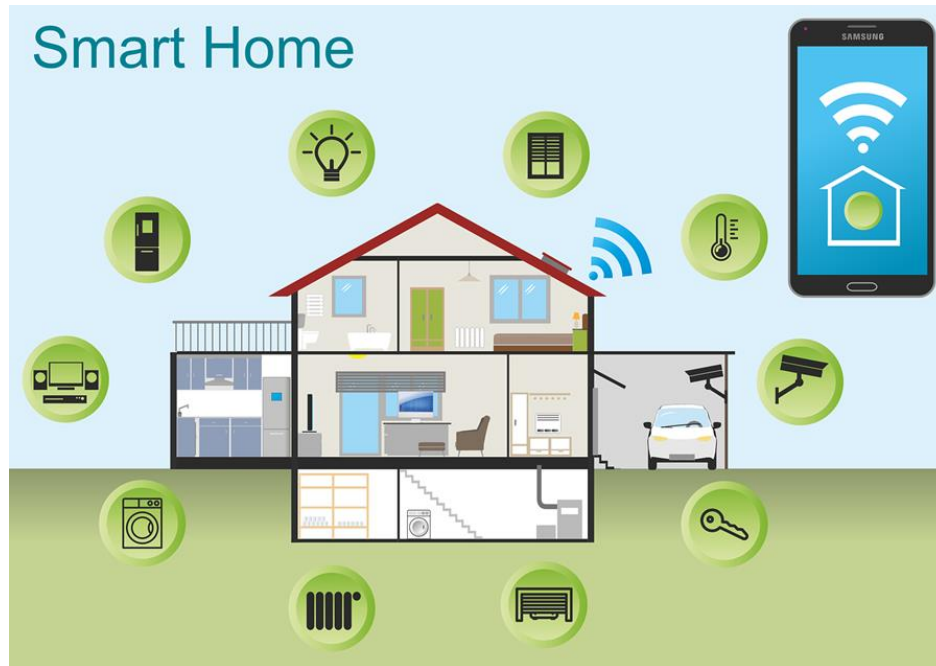
Υπάρχουν πολλά άλλα έργα στις άλλες χώρες της κοινοπραξίας.

Το έργο SmartYourHome στη Γερμανία, την Ιταλία, τη Ρουμανία, την Ισπανία και την Ιρλανδία: Το έργο αυτό έχει ως στόχο να δώσει τη δυνατότητα στους ηλικιωμένους να κατανοήσουν τις επιλογές που προσφέρει η ψηφιοποίηση των εννοιών του συνδεδεμένου σπιτιού και τη χρήση τους. Στόχος του έργου είναι να δοθεί η δυνατότητα στους ηλικιωμένους να παραμείνουν ανεξάρτητοι για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα στα σπίτια τους. Το έργο έχει τρία αποτελέσματα: πλατφόρμα ηλεκτρονικής μάθησης, κατάρτιση e-Tutor και διαδικτυακά μαθήματα για έξυπνα σπίτια.

Στην Αυστρία, η πλατφόρμα με την ονομασία AAL Austria στοχεύει στην προώθηση της διεπιστημονικής ανταλλαγής μεταξύ διαφορετικών έργων και εννοιών. Ορισμένα από αυτά τα έργα περιλαμβάνουν διαφορετικούς τύπους λύσεων για έξυπνα σπίτια. Οι δοκιμές έχουν δείξει ικανοποιητικά αποτελέσματα και ότι μπορεί πραγματικά να βοηθήσει τους ηλικιωμένους.

Στην Ελλάδα, το πρόγραμμα "Activage" συνεργάστηκε με ηλικιωμένους για τη μέτρηση των ζωτικών τους σημείων, την πρόληψη των πτώσεων και την κλήση γιατρού ή συγγενών σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης. Το πρόγραμμα προσέλαβε 450 σπίτια σε 12 ελληνικούς δήμους, όπου εγκαταστάθηκαν διάφοροι αισθητήρες κίνησης και θερμοκρασίας, καθώς και άλλα χαρακτηριστικά, όπως κουμπιά πανικού... οι έρευνες έδειξαν ότι αυτές οι νέες τεχνολογίες έγιναν ευρέως αποδεκτές από τους ηλικιωμένους και τους βοήθησαν να γίνουν πιο ανεξάρτητοι.

Οι λύσεις συνδεδεμένου σπιτιού προσφέρουν διαφορετικούς τύπους λύσεων, όλες ως IoT, για τους ηλικιωμένους, ώστε να μπορούν να παραμείνουν ανεξάρτητοι στο σπίτι τους για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Υπάρχουν συστήματα φωνητικού ελέγχου, πρόσβαση στην ψυχαγωγία ή υπενθυμίσεις για τη λήψη φαρμάκων, καθώς και αυξημένη ασφάλεια, άνεση ή εξοικονόμηση ενέργειας.

Τίτλος Εικόνας : Έξυπνο σπίτι

Πηγή: pixabay.com

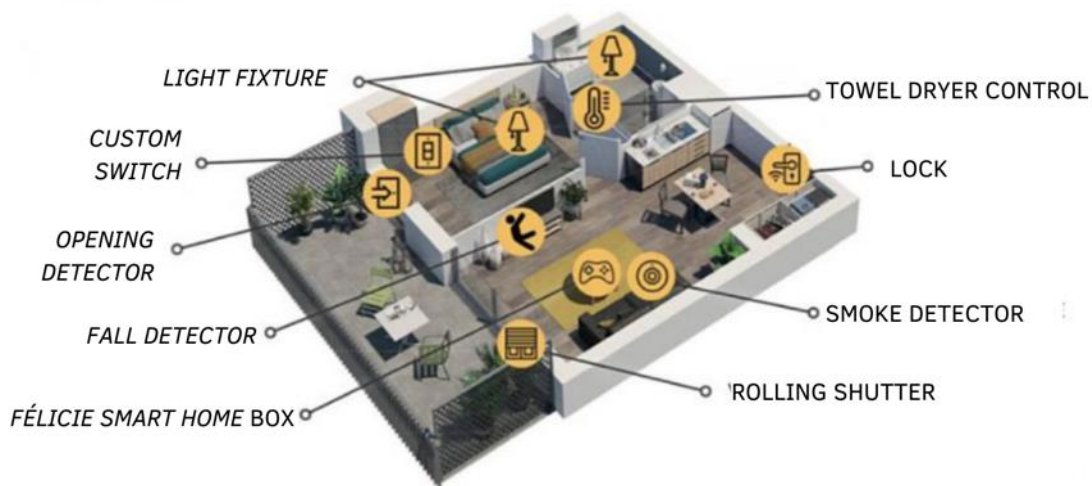
Υπάρχουν πράγματι πολλές δυνατότητες και προσδοκίες. Για παράδειγμα, τα τελευταία στατιστικά στοιχεία του CSO για τη χρήση της τεχνολογίας έξυπνων κατοικιών στην Ιρλανδία δείχνουν ότι:

- Το 19% των Ιρλανδών χρηστών του διαδικτύου χρησιμοποιούν εικονικό βοηθό μέσω έξυπνου ηχείου ή εφαρμογής.
- Το 15% χρησιμοποιεί έξυπνες ενεργειακές συσκευές, όπως έξυπνους θερμοστάτες, έξυπνες πρίζες ή έξυπνα φώτα.
- Το 14% χρησιμοποιεί έξυπνες συσκευές ασφαλείας, όπως ασύρματες κάμερες, έξυπνους ανιχνευτές καπνού ή Co2, έξυπνες κλειδαριές θυρών ή συστήματα συναγερμού.
- Το 4% των χρηστών διαθέτει συνδεδεμένες συσκευές όπως έξυπνους φούρνους, ρομποτικές ηλεκτρικές σκούπες ή έξυπνα ψυγεία.

Ένα άλλο παράδειγμα, στη Γαλλία, δείχνει ότι τα συνδεδεμένα αντικείμενα και οι έξυπνες οικιακές συσκευές στη Γαλλία που ενδιαφέρουν περισσότερο τους ηλικιωμένους είναι τα εξής:

- Ανιχνευτές κίνησης και συσκευές αυτόματου φωτισμού, ώστε να υπάρχει μια "φωτεινή διαδρομή" τη νύχτα για να μειωθεί ο κίνδυνος πτώσεων.

- Τα τηλεχειριστήρια επικοινωνίας του εξοπλισμού επιτρέπουν, για παράδειγμα, το άνοιγμα της μπροστινής πόρτας χωρίς να χρειάζεται να μετακινηθείτε, και όλα αυτά συνδέονται με έναν θυροφύλακα βίντεο.
- Μπορούν να δημιουργηθούν διάφορα συστήματα ελέγχου πρόσβασης για να διευκολυνθούν οι παρεμβάσεις των επαγγελματιών φροντιστών και να αποφευχθεί η πολύπλοκη διαχείριση κλειδιών.
- Διάφοροι συναγερμοί (αντιδιαρρηκτικοί, πυρκαγιάς, διαρροής νερού, αερίου, μονοξειδίου του άνθρακα κ.λπ.) διασφαλίζουν τους ανθρώπους και την περιουσία, διακόπτοντας αυτόματα τα ηλεκτρικά κυκλώματα ή ενεργοποιώντας τα συστήματα εξαερισμού του σπιτιού, εάν είναι απαραίτητο.
- Η εφαρμογή "σεναρίων ζωής" ενεργοποιεί τη θέρμανση, το άνοιγμα των παντζουριών, το άναμμα των φώτων με το πάτημα ενός μόνο κουμπιού, την ώρα του ξυπνήματος και την ώρα του ύπνου για παράδειγμα.

Πηγή : Senior actu: "Senioriales : inauguration d'une résidence services seniors "high-tech" dans le Val d'Oise", 2021,

Επομένως, υπάρχουν πολλές λύσεις συνδεδεμένου σπιτιού, οι οποίες δεν είναι απαραίτητα γνωστές σε όλους, ιδίως στους ηλικιωμένους, και πολλά έργα δείχνουν ότι η εφαρμογή τους είναι αρκετά εφικτή. Μελέτες και έρευνες δείχνουν επίσης ότι οι λύσεις αυτές είναι πραγματικά επωφελείς για την επέκταση της αυτονομίας των ηλικιωμένων και ότι γίνονται πολύ καλά δεκτές από αυτούς. Ωστόσο, απομένει να γίνουν γνωστές αυτές οι λύσεις και να ενθαρρυνθούν οι ηλικιωμένοι που δεν πιστεύουν πάντα ότι είναι ικανοί να κάνουν αυτή την αλλαγή, που πιστεύουν ότι αυτές οι συσκευές είναι πολύ ακριβές, ότι δεν θα ξέρουν πώς να τις εγκαταστήσουν ή που δεν εμπιστεύονται αυτά τα τεχνολογικά συστήματα.

IV. Προσεγγίσεις DIY για ηλικιωμένους (στο πλαίσιο των ΤΠΕ και του IoT)

A. Ενδιαφέρον των ηλικιωμένων για τις προσφορές DIY γενικά.

Η στάση απέναντι στο DIY, ιδίως μεταξύ των ηλικιωμένων πολιτών, διαφέρει από χώρα σε χώρα. Ενώ η Ιρλανδία, η Αυστρία και η Ελλάδα έχουν ελάχιστα ή καθόλου έργα με την πτυχή του DIY, η κατάσταση είναι διαφορετική στη Βουλγαρία, τη Γαλλία, τη Γερμανία και τις Κάτω Χώρες.

Για παράδειγμα, το DIY είναι καλά ενσωματωμένο στη βουλγαρική κουλτούρα, ιδίως μεταξύ των ηλικιωμένων, καθώς πρόκειται για μια γενιά που δεν έχει συνηθίσει στην καθημερινή κατανάλωση. Είναι επίσης θέμα εισοδήματος. Αντί να επιλέξουν κάτι καινούργιο και έτοιμο προς χρήση, ένα μέρος των ηλικιωμένων προτιμούν να χρησιμοποιήσουν τη δημιουργικότητά τους και να εμπνευστούν από ήδη υπάρχουσες λύσεις για να δημιουργήσουν τη δική τους εκδοχή. Αυτή η στάση συναντάται και στη Γαλλία, όπου το DIY είναι δημοφιλές εδώ και μερικά χρόνια, για να αποφευχθεί μια νέα αγορά σε έναν κόσμο εντατικής και ακριβής κατανάλωσης και σε μια οικολογική ανησυχία.

Το DIY στο σπίτι διαδόθηκε ευρέως μετά την πανδημία COVID-19. Πολλοί άνθρωποι άρχισαν να προσαρμόζουν τα σπίτια τους για να περνούν περισσότερο χρόνο σε αυτά.

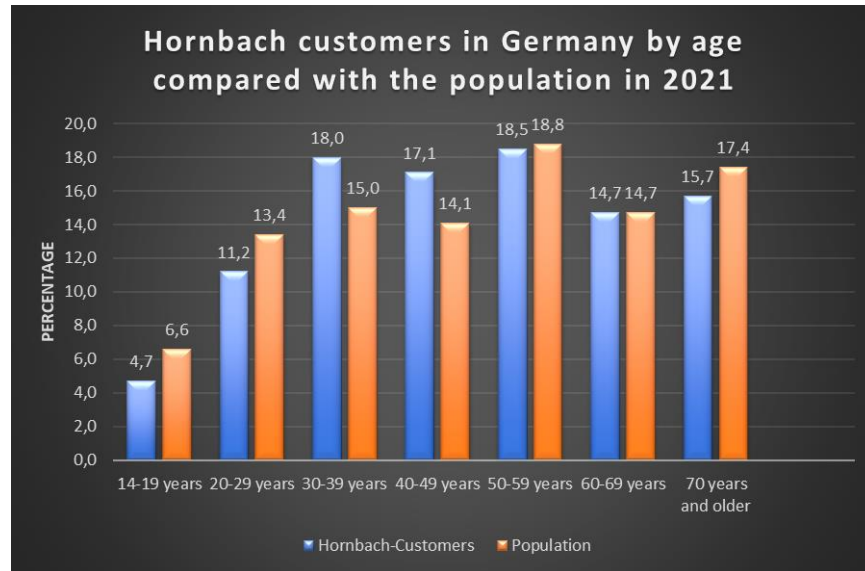
Η ολλανδική κουλτούρα, εν τω μεταξύ, υποστηρίζει την αυτονομία και τη συμβολή των μεγαλύτερων γενιών στην κοινωνία (Smits et al., 2014). Η κυβέρνηση προωθεί επίσης την DIY προσέγγιση στις ΤΠΕ και το IoT ως μέρος της στρατηγικής της για την ψηφιοποίηση. Δημιουργούνται ενημερωτικοί ιστότοποι και εύχρηστες πλατφόρμες που ενθαρρύνουν τους ηλικιωμένους να βελτιώσουν τις ψηφιακές τους δεξιότητες. Η ηλεκτρονική υγεία ακολουθεί επίσης σε μεγάλο βαθμό την DIY προσέγγιση, προτρέποντας τους ηλικιωμένους να χρησιμοποιούν τις κατάλληλες εφαρμογές.

Στη Γαλλία, διάφοροι οργανισμοί προσπαθούν να εκδημοκρατίσουν το ψηφιακό DIY. Αυτή είναι, για παράδειγμα, η περίπτωση της Hortense Sauvard, διευθύνουσας συμβούλου της νεοφυούς επιχείρησης Oui Are Makers, μιας διαδικτυακής πλατφόρμας που συνδέει ανθρώπους που θέλουν να μοιραστούν την εμπειρία τους στο DIY. Η πρακτική αυτή έχει επίσης αρχίσει να αναπτύσσεται στη Γαλλία χάρη σε μια ολλανδική ιδέα, τη δημιουργία των Repair Cafés, όπου οι συμμετέχοντες έρχονται για να επισκευάσουν τα αντικείμενά τους με τη βοήθεια εθελοντών. Σήμερα, μπορούν να βρεθούν σχεδόν σε κάθε συνοικία του Παρισιού.

Οι πωλήσεις στη γερμανική αγορά DIY κυμάνθηκαν μεταξύ 43 και 47 δισεκατομμυρίων ευρώ τα τελευταία δέκα χρόνια. Το 2020, το έτος Covid-19, η αγορά ανήλθε σε 51 δισεκατομμύρια ευρώ.

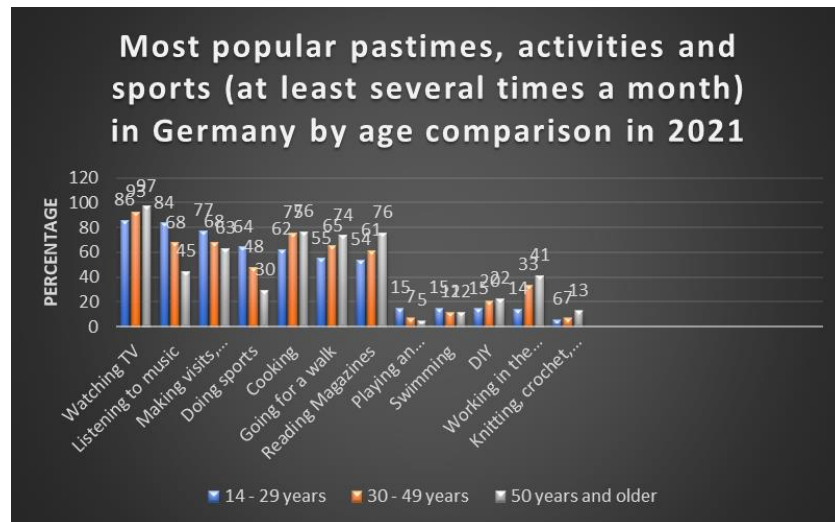
Αυτό το γράφημα δείχνει ότι το 50,9% του συνολικού γερμανικού πληθυσμού είναι άνω των 50 ετών και το 48,9% αυτής της ηλικιακής ομάδας έκανε επίσης τακτικές αγορές στο

Hornbach (κατάστημα DIY). Αυτό υποδηλώνει ένα μεγάλο ενδιαφέρον για τις δραστηριότητες DIY. Η τάση αυτή είναι επίσης σαφώς αισθητή μεταξύ των ατόμων άνω των 70 ετών.

Πηγή: © Statista 2022, Λεπτομέρειες: Προσωπικές συνεντεύξεις με τη βοήθεια υπολογιστή, από 14 ετών.

Υπάρχουν όμως και ενδείξεις ότι το DIY γίνεται όλο και πιο ενδιαφέρον για τους ανθρώπους στα 50 τους και μετά. Το παρακάτω διάγραμμα το δείχνει αυτό στα σημεία "εργασία στον κήπο", "πλέξιμο" και "DIY" γενικά.

Πηγή: © Statista 2022, Λεπτομέρειες: Γερμανία, 2021, 23.299 ερωτηθέντες, από 14 ετών, Face-to-Face-Συνεντεύξεις

Συνεπώς, η προσφορά DIY σε γενικές γραμμές είναι σχετικά καλά ενσωματωμένη στις περισσότερες χώρες της κοινοπραξίας. Ακόμη και αν οι νεότερες γενιές είναι πιο πρόθυμες να την αξιοποιήσουν, οι ηλικιωμένοι την βρίσκουν επίσης ενδιαφέρουσα. Επιπλέον, η κρίση στο Covid-19, η οποία οδήγησε τους ανθρώπους να περνούν περισσότερο χρόνο στο σπίτι, αύξησε σημαντικά τον τομέα του DIY γενικά και τη χρήση του.

B. Ενδιαφέρον των ηλικιωμένων για DIY στην περιοχή SmartHome

Αν και ο τομέας των συνδεδεμένων κατοικιών αρχίζει να εξαπλώνεται σιγά-σιγά στις χώρες της κοινοπραξίας, είναι δύσκολο να βρεθούν πολλά στοιχεία σχετικά με το ενδιαφέρον των ηλικιωμένων για τον τομέα αυτό ή τις εθνικές εμπειρίες που έχουν ήδη αποκτηθεί. Αυτό μπορεί επομένως να αποτελέσει μια μορφή απάντησης, ενδεχομένως έλλειψη ενδιαφέροντος αλλά και έλλειψη υποδομών, παρόχων ή κατάρτισης για την υποστήριξη ή την ενημέρωση των ηλικιωμένων σε αυτόν τον τομέα.

Η έρευνα έδειξε ότι δεν υπάρχουν ακόμη πάροχοι πρωτοβουλιών DIY για ηλικιωμένους στην Ιρλανδία. Στην Ελλάδα υπάρχουν κάποια εκπαιδευτικά κέντρα που προσφέρουν μαθήματα, αλλά δεν αναφέρεται ότι αυτά είναι κατάλληλα για ηλικιωμένους και δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία. Το ίδιο ισχύει και για τη Γαλλία. Δεν υπάρχει καμία εμπειρία ψηφιακού DIY και IoT με ηλικιωμένους. Αν και το ψηφιακό DIY αρχίζει να γίνεται δημοφιλές στη Γαλλία, οι ηλικιωμένοι δεν συμμετέχουν ή συμμετέχουν πολύ σπάνια. Ωστόσο, υπάρχουν λίγα μέσα ενημέρωσης για την παροχή πληροφοριών σχετικά με το θέμα της συνδεδεμένης κατοικίας για τη διευκόλυνση της ζωής των ηλικιωμένων στο σπίτι, για να γεράσουν καλά.

Τα υλικά αυτά παρουσιάζουν διάφορα συνδεδεμένα αντικείμενα (συνδεδεμένη λάμπα, συναγερμός, φωνητικός βοηθός κ.λπ.) αλλά και εταιρείες που πιθανόν να τα εγκαταστήσουν στα σπίτια των ηλικιωμένων (συνδεδεμένες τουαλέτες, πόρτες που ανοίγουν εξ αποστάσεως κ.λπ.).

Στη Βουλγαρία, τα λίγα διαθέσιμα υλικά είναι μόνο στα αγγλικά και συχνά απαιτούν προηγούμενες γνώσεις και διαφορετικές δεξιότητες. Μια απαραίτητη δεξιότητα και στις Κάτω Χώρες, όπου η έρευνα έχει δείξει ότι ο οικιακός αυτοματισμός απαιτεί εξειδικευμένους εγκαταστάτες (Van Berlo, 2011), κάτι που σπάνια συμβαίνει με τους ηλικιωμένους. Μένει να δούμε αν η ολλανδική στρατηγική ψηφιοποίησης (<https://www.nederlanddigitaal.nl/english/the-dutch-digitalisation-strategy-2021>) θα εμπνεύσει μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στους ηλικιωμένους με την ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων.

Υπάρχουν μερικά προγράμματα στην Αυστρία που προσπαθούν να μεταφέρουν τεχνολογικές γνώσεις στους ηλικιωμένους. Τα περισσότερα από αυτά είναι ακόμη νέα και ξεκίνησαν μεταξύ των τελευταίων τριών και πέντε ετών. Επομένως, δεν υπάρχουν ακόμη πολλές πληροφορίες. Η αυστριακή κυβέρνηση θέλει να υποστηρίξει έργα προς αυτή την κατεύθυνση. Για παράδειγμα, έχει δρομολογήσει το Ομοσπονδιακό Σχέδιο για τους ηλικιωμένους. Το ÖIAT (Αυστριακό Ινστιτούτο Εφαρμοσμένων Τηλεπικοινωνιών) έχει αναπτύξει έργα όπως το [digitaleseniorinnen.at](https://www.digitaleseniorinnen.at) και το [saferinternet.at](https://www.saferinternet.at) για τη διδασκαλία γνώσεων σχετικά με τη βασική χρήση του Διαδικτύου. Στην πλατφόρμα τους μπορεί κανείς να βρει τεχνογνωσία και οδηγούς που έχουν σχεδιαστεί για τη εκπαίδευση των ηλικιωμένων και προσφέρουν διδακτικές λύσεις για αυτή την ηλικιακή ομάδα. Θα λέγαμε λοιπόν ότι υπάρχει προθυμία να υποστηριχθεί η ανάπτυξη τεχνολογικών γνώσεων για τους ηλικιωμένους.

Συγκεκριμένα, μπορούμε να δούμε ότι υπάρχουν λίγες ψηφιακές ευκαιρίες DIY για τους ηλικιωμένους σε αυτές τις ευρωπαϊκές χώρες. Αν υπάρχουν, σπάνια είναι προσαρμοσμένες στους ηλικιωμένους που δεν ενδιαφέρονται απαραίτητα γι' αυτές. Ωστόσο, είναι ενθαρρυντικό να βλέπουμε ότι αρχίζουν να εμφανίζονται ορισμένες πολιτικές και δράσεις υπέρ του θέματος αυτού.

V. Διαγενεακή συνεργασία: εφικτή ή εμπόδιο;

Στο πρόγραμμά μας, οι νεότεροι θα διδάξουν στους ηλικιωμένους πώς να χρησιμοποιούν το SmartHome DIY. Ποιος είναι ο καλύτερος τρόπος για να δημιουργηθούν ευκαιρίες για τις γενιές να μάθουν η μία από την άλλη; Υπάρχουν ήδη έργα προς αυτή την κατεύθυνση (που εστιάζουν στη μάθηση ο ένας από τον άλλο).

Η διαγενεακή μάθηση θεωρείται κάτι θετικό στις περισσότερες χώρες, καθώς αντιστοιχεί σε μια παράδοση μεταβίβασης της γνώσης που υπάρχει στις περισσότερες κοινωνίες. Αυτή τη φορά όμως πρόκειται κυρίως για τη διαγενεακή συνεργασία και τη μετάδοση γνώσεων όχι από τους μεγαλύτερους σε ηλικία προς τους νέους, αλλά το αντίθετο. Η αλλαγή του παραδείγματος μπορεί να είναι δύσκολο να εφαρμοστεί κατά τη διάρκεια του έργου, καθώς ορισμένοι ηλικιωμένοι μπορεί να είναι απρόθυμοι να βρεθούν στη θέση να μάθουν από τους νεότερους. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό να γίνει κατανοητό κατά τη φάση των ερωτηματολογίων πεδίου αν η συνεργασία μεταξύ των γενεών στον τομέα των ψηφιακών συσκευών θα μπορούσε να εξυπηρετήσει τον σκοπό του έργου.

Επιπλέον, η συνεργασία μεταξύ των γενεών βιώνεται κυρίως στην οικογένεια ή με πολύ τοπικά έργα, αλλά όχι πραγματικά στο επίκεντρο των εθνικών πολιτικών. Είναι σημαντικό να προσδιοριστεί ποιος και πώς πρέπει να κινητοποιηθεί προκειμένου να ενσωματωθούν στο έργο τμήματα διαγενεακής μάθησης.

Αναφορές

Το παρόν έγγραφο είναι ένας συνδυασμός επτά εκθέσεων που συντάχθηκαν από τους επτά εταίρους του έργου SmartHome4Seniors μετά από τη δική τους ερευνητική φάση στη χώρα τους.

Οι χώρες είναι οι εξής:

- [Γερμανία](#)
- [Γαλλία](#)
- [Αυστρία](#)
- [Ελλάδα](#)
- [Ολλανδία](#)
- [Ιρλανδία](#)
- [Βουλγαρία](#)